

Orta Doğu ve İslam Ülkeleri
Araştırmaları Enstitüsü

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
**ORTA DOĞU VE İSLAM ÜLKELERİ
ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ**

2025

Orta Doğu ve İslam Ülkeleri
Araştırmaları Enstitüsü

Enstitü Müdürü

Hasan Korkut

Enstitü Müdür Yardımcısı

Sosyoloji ve Antropoloji Anabilim Dalı Başkanı

Alim Arlı

Enstitü Müdür Yardımcısı

Selin M. Bölme

Siyasi Tarih ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı Başkanı

Ali Erken

Orta Doğu Ekonomi Politikası Anabilim Dalı Başkanı

Bedrettin Toprak

Orta Doğu Coğrafyası ve Jeopolitiği Anabilim Dalı Başkanı

Ömer Koçyiğit

Orta Doğu Ülkeleri Hukuk Sistemleri Anabilim Dalı Başkanı

Habibullah Habib

Enstitü Sekreteri

Canan Şengün

Muhasebe

Mehmet Ali Şirin

Öğrenci İşleri

Dilan Alak

Marmara Üniversitesi

Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü

Adres: Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi

Prof. Dr. Ömer Batırel Binası Kat:4 34722 Kadıköy / İstanbul

E-posta: oae@marmara.edu.tr - Telefon: 0216 777 49 15 -16

oae.marmara.edu.tr

Enstitü Hakkında

1992 yılında Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Enstitüsü adıyla Marmara Üniversitesi bünyesinde kurulan Enstitü, Türkiye’de Orta Doğu ve İslam ülkeleri üzerine uzmanlaşan ve lisansüstü eğitim veren ilk kurumdur. Enstitü, Soğuk Savaş sonrası dönemde Türkiye’nin komşuları ve tarihi-kültürel bağları bulunan İslam dünyası üzerine nitelikli akademik bilgi üretme gayesiyle kurulmuş ve otuz yılı aşkın süredir yetiştirdiği mezunlarıyla alanın saygın kurumlarından biri haline gelmiştir.

Enstitü bünyesinde Orta Doğu ve İslam ülkelerinin tarihi, siyaseti, iktisadı, sosyolojisi, jeopolitiği ile alakalı konuları kapsayan ve farklı siyasa yapımı alanlarında donanım sağlayacak

dersler verilmekte ve tezler yazdırılmaktadır. Enstitü sahip olduğu nitelikli öğretim üyesi kadrosu ile Orta Doğu ve İslam ülkelerine dair konu ve sorun alanlarında disiplinlerarası bir yaklaşımla bilimsel çalışmalar yürütmektedir. Halihazırda Orta Doğu ve İslam dünyası ile alakalı yüksek lisans ve doktora çalışmaları yapmak isteyen yerli ve uluslararası birçok öğrenci tarafından tercih edilmektedir.

Enstitüde Orta Doğu ve İslam ülkeleri merkezli konuların odakta olduğu lisansüstü tezler, nitelikli akademik yayınlar, ulusal ve uluslararası araştırma projeleri, kurumsal alanda uluslararası iş birlikleri ile geniş bir alanda çalışmalar yürütülmeye devam etmektedir.

Anabilim Dalları

Orta Doğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkileri

Orta Doğu Sosyolojisi ve Antropolojisi

Orta Doğu Coğrafyası ve Jeopolitiği

Orta Doğu Ekonomi Politikası

Orta Doğu Ülkeleri Hukuk Sistemleri

Enstitüde halihazırda beş anabilim dalı ve on iki lisansüstü program bulunmaktadır. Bu programların on tanesi Türkçe, iki tanesi İngilizce olarak eğitim-öğretim faaliyeti yürütmektedir.

Orta Doğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkileri anabilim dalında Türkçe yüksek lisans ve doktora programlarının yanı sıra İngilizce yüksek lisans ve doktora programları da bulunmaktadır. Bu programlarda siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler ve tarih disiplinleri çok disiplinli şekilde öğretilmekte ve Orta Doğu ve İslam ülkelerine dair bu alanlarda zengin bir konu yelpazesi içinde araştırma ve tezler yapılmaktadır.

Orta Doğu Sosyolojisi ve Antropolojisi anabilim dalında yüksek lisans ve doktora programları sunulmaktadır. Bu programlarda toplumsal ve kültürel analiz arasındaki yapay sınırları aşacak disiplinlerarası bir perspektifle Müslüman çoğunluklu toplumlar ve kültürlerle dair araştırma ve tezler yapılmaktadır.

Orta Doğu Ekonomi Politikası anabilim dalında yüksek lisans ve doktora programları sunulmaktadır.

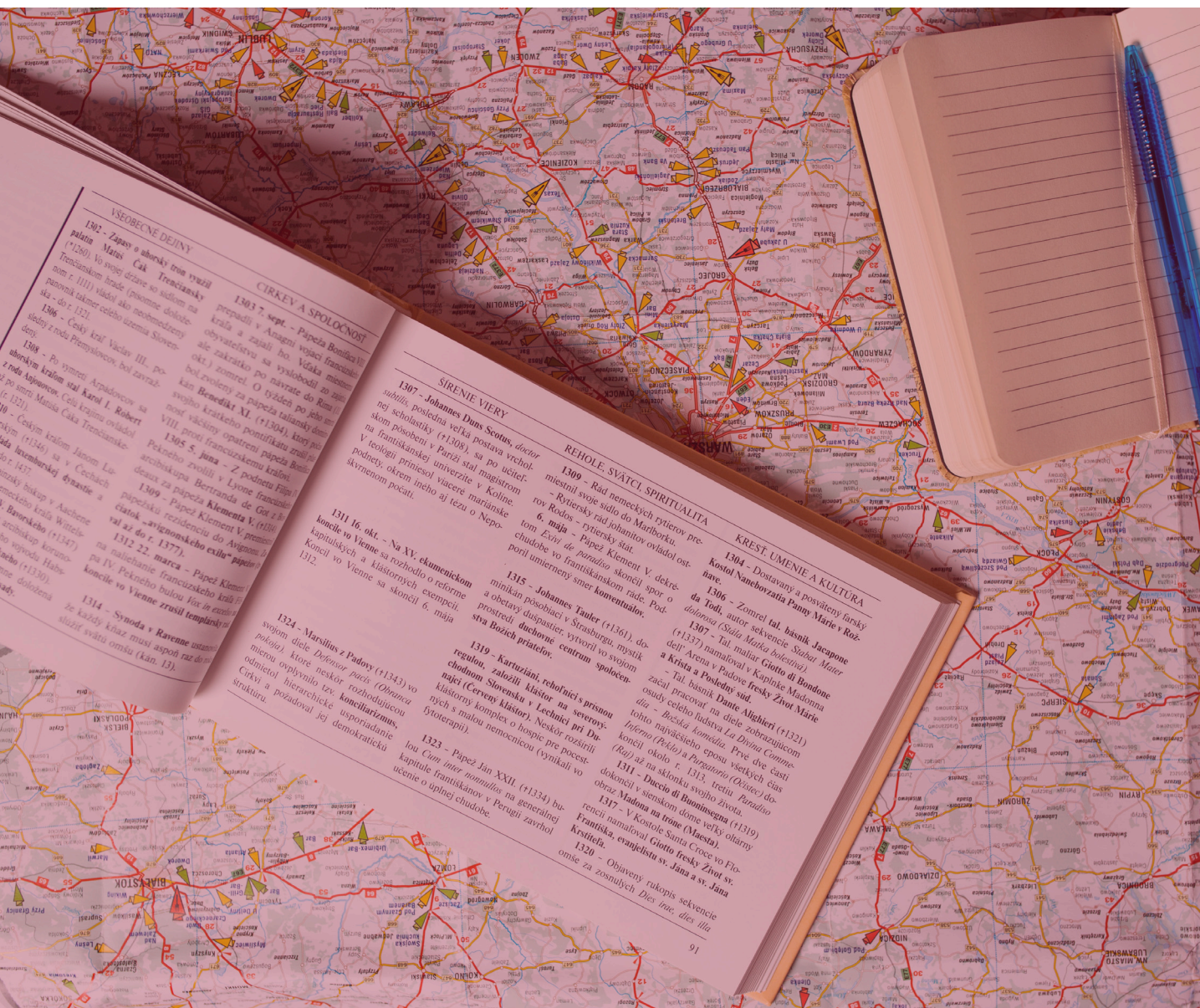
Bu programlarda Orta Doğu ve İslam ülkelerindeki iktisadi yapıları ve bu yapıların tarihçesini küresel iktisadi ilişkiler ve uluslararası siyaset çerçevesinde inceleyen tezler ve araştırmalar yürütülmektedir. Doktora programı yeniden yapılanma sürecindedir.

Orta Doğu Coğrafyası ve Jeopolitiği anabilim dalında yüksek lisans ve doktora programları sunulmaktadır. Bu programlarda çok disiplinli bir yaklaşımla Ortadoğu'nun beşeri coğrafyası üzerinde incelemeler ve araştırmalar yapılmaktadır. Anabilim Dalı yeniden yapılanma sürecinde olup, süreç içinde öğrenci kabulünü planlamaktadır.

Orta Doğu Ülkeleri Hukuk Sistemleri anabilim dalında yüksek lisans ve doktora programları sunulmaktadır. Programlarda Orta Doğu'daki hukuk sistemlerini anlamaya ve Orta Doğu'da temel sorunları uluslararası hukuk perspektifinden analiz etmeye yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Orta Doğu Ülkeleri Hukuk Sistemleri anabilim dalı yeniden yapılanma sürecinde olup, süreç içinde öğrenci kabulünü planlamaktadır.

Diploma Derece Programları

Lisansüstü Programlar	Yüksek Lisans	Doktora
Orta Doğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkileri	*	*
Political History and International Relations of Middle East	*	*
Orta Doğu Sosyolojisi ve Antropolojisi	*	*
Orta Doğu Ekonomi Politikleri	*	*
Orta Doğu Coğrafyası ve Jeopolitiği	*	*
Orta Doğu Ülkeleri Hukuk Sistemleri	*	*

İngilizce Eğitim

Enstitü, Orta Doğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkiler anabilim dalı altında açılan İngilizce yüksek lisans ve doktora programları ile hem ülke içindeki öğrenciler için nitelikli eğitim vermeyi hem de tüm dünyadan öğrenci çekmeyi hedeflemektedir.

“Political History and International Relations of Middle East” adını taşıyan İngilizce yüksek lisans programı 2020-2021 akademik yılında öğrenci almaya başlamış ve ilk mezunlarını vermiştir. Middle Eastern Studies adını taşıyan İngilizce doktora programı 2025-2026 akademik yılında öğrenci kabulüne başlayacaktır.

Mezunlar

İlk mezunun verildiği 1995 yılından bugüne Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Enstitüsü lisansüstü programlarından 600 öğrenci mezun olmuştur. Bunlardan 510’u yüksek lisans (ilk mezun 1995 yılında), 90’ı doktora (ilk mezun 1997 yılında) programlarından mezundur.

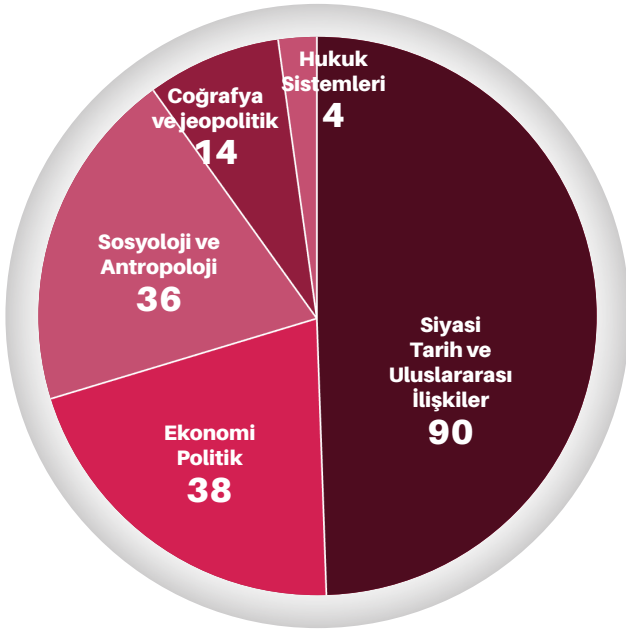
Dünyanın dört bir yanından gelen öğrencilere eğitim veren Enstitünün mezunları akademi, sivil toplum, medya, siyaset ve bürokrasi alanlarında önemli görevler üstlenmişler ve üstlenmeye devam etmektedirler.

MEZUN ÖĞRENCİ SAYILARI (1995-2024)	Doktora	Yüksek Lisans	Genel Toplam
Siyasi Tarih ve Uluslararası İlişkiler	37	186	223
Ekonomi Politik	39	142	181
Sosyoloji ve Antropoloji	11	113	124
Coğrafya ve Jeopolitik	2	57	59
Hukuk Sistemleri	1	12	13
Genel Toplam	90	510	600

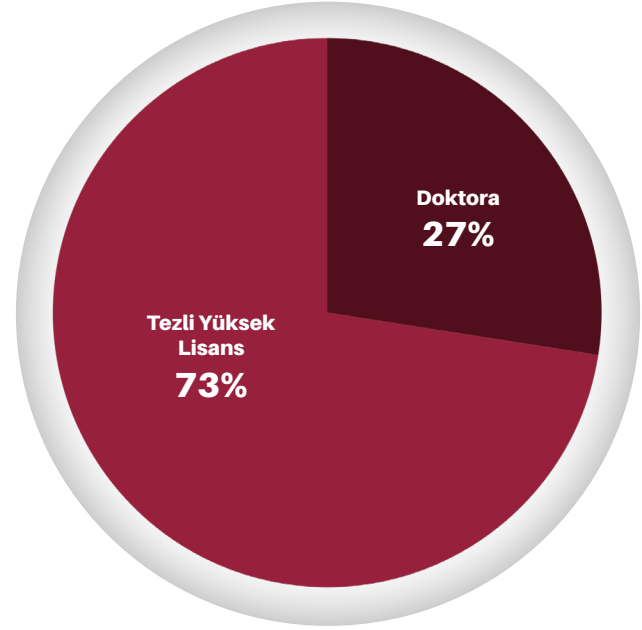
Kayıtlı Öğrenciler

Enstitüde 2024-2025 öğretim yılı itibari ile 132'si yüksek lisans 50'si doktora programlarında kayıtlı olan 182 öğrenci bulunmaktadır. Mevcut öğrencilerin yaklaşık yarısı Orta Doğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkileri anabilim dalındadır. Bunu sırasıyla Orta Doğu Sosyolojisi ve Antropolojisi ve Orta Doğu Ekonomi Politikliği

anabilim dalları takip etmektedir. 2021 yılında öğrenci kabulüne başlayan İngilizce *Political History and International Relations of Middle East* programında ise 15 öğrenci bulunmaktadır. Kayıtlı öğrencilerin 11'i uluslararası öğrenci olup Orta Doğu'dan Avrupa'ya uzanan geniş çeşitlilikteki bir coğrafyadan gelmektedirler.

Anabilim Dallarına Göre Öğrenci Dağılımı

Programlara Göre Öğrencilerin Dağılımı

Uluslararası öğrencilerin geldiği bazı ülkeler

Afganistan	Kolombiya
Almanya	Kosova
ABD	Kırgızistan
Azerbaycan	Mısır
Bosna Hersek	Polonya
Bulgaristan	Suudi Arabistan
Cezayir	Suriye
Endonezya	Tacikistan
Estonya	Tunus
Filistin	Ukrayna
İran	Ürdün
Irak	Özbekistan

Lisansüstü Tezlerin Konu Dağılımı

Enstitünün akademik kadrosunun güçlendiği son on yıl içinde tamamlanan lisansüstü tezlerin konu dağılımı genel itibari ile şu şekildedir:

Ülke Merkezli Tezler

İran, İsrail, Filistin, Suriye, Lübnan, Irak, Körfez Ülkeleri, Mısır ve Afganistan

Politika Merkezli Tezler

Küresel güçlerin (ABD ve Rusya başta olmak üzere) ve Türkiye'nin bölge ülkeleri ile ilişkileri ya da bölgeye yönelik politikaları.

Sorun Merkezli Tezler

Göç, mülteciler, çatışma ve güvenlik

Araştırma ve Proje Odakları

Enstitü bünyesindeki araştırmacıların yoğunlaştığı alanlar dikkate alınarak yapılacak çalışmalar üç çalışma grubunda toplanmıştır:

Dış Politika
Güvenlik
Çatışma

Din ve Siyaset
Toplumsal
Hareketler
İdeolojiler

Tarih
Ekonomi
Hukuk

Akademik Kadro

Enstitü kadrosunda halen 4 profesör, 3 doçent, 18 doktor öğretim üyesi ve 6 araştırma görevlisi bulunmaktadır. Akademik kadro son beş yılda genç akademisyenler ile genişlemiştir. Uluslararası tecrübenin öne çıktığı dinamik akademik kadrosu Enstitü'nün Türkiye'de ve dünyada etkisini arttırmasında kilit rol oynamaktadır.

Prof. Dr. **Hasan Korkut**

1991 yılında Boğaziçi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisans ve doktora eğitimini Marmara Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler alanında tamamladı. 2004-2008 yılları arasında Uşak Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi

Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yaptı. 2007-2017 yılları arasında Bosna Hersek'te Uluslararası Saraybosna Üniversitesi'nde öğretim üyeliği, dekanlık ve rektör danışmanlığı görevlerinde bulundu. 2018 yılında Marmara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü'ne öğretim üyesi olarak atandı. 2018-2020 yılları arasında Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Müdür Yardımcılığı görevinde bulundu. Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü görevini yürütmekteyken Ağustos 2021'de Rektör Yardımcısı olarak atandı. Yüksek lisans ve doktora tez danışmanlıkları yanında tarih ve uluslararası ilişkiler alanında akademik ve bilimsel çalışmalar yaptı.

Prof. Dr. **Ali Erken**

Lisans derecesini Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji bölümünden, Yüksek Lisans derecesini aynı üniversitesin Tarih bölümünden aldı. Doktora eğitimini 2013 senesinde Oxford Üniversitesi Tarih bölümünde tamamladı. Farklı üniversitelerde ve kurumlarda misafir olarak dersler

verdi. Yakın dönem Türkiye tarihi, yakın dönem Balkan tarihi, uluslararası vakıf ve şirketler, bilim ve teknoloji tarihi üzerine çalışmaları bulunmaktadır. Kendisinin bir kitabı ve uluslararası dergilerde yayınlanmış birçok araştırma makalesi bulunmaktadır. 2014'te TÜBİTAK doktora sonrası araştırması olarak Columbia Üniversitesinde "Modern Türkiye'de Amerikan Filantropisi," başlıklı çalışmayı yürütmüştür. 2017'de TÜBİTAK projesi olarak Saraybosna Üniversitesinde "Cumhuriyet Döneminde Balkanlardan Türkiye'ye Göçler" başlıklı projeyi ve 2024'te Heidelberg Üniversitesinde "Türkiye'de Sağlık Hizmetlerinin Dönüşümü ve Yabancı Şirketler," başlıklı projeyi tamamlamıştır. 2022 yılında Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanları Ödülü'ne ve 2024 yılında TÜBİ-TAK Teşvik Ödülü'ne hak kazanmıştır.

Prof. Dr.
Alim Arlı

Lisans ve yüksek lisans eğitimini Ankara Üniversitesi'nde, doktorasını İstanbul Üniversitesi'nde sosyoloji alanında bitirmiştir. 2010-2011 yıllarında Wisconsin Üniversitesi-Madison'da doktora sonrası araştırmacı olarak bulunmuştur. 2009-2014 yılları arasında Denizli Pamukkale Üniversitesi'nde, 2014-2020 yılları arasında İstanbul Şehir Üniversitesi'nde, 2020-2023 yılları arasında İstanbul Teknik Üniversitesi'nde çalışmıştır. Çalışma konuları yükseköğretim incelemeleri, bilim sosyolojisi, sosyal teori ve post-kolonyalizm ve şehir sosyolojisidir.

Prof. Dr.
Vügar İmanbeyli

Lisans ve yüksek lisans eğitimini tarih alanında İstanbul ve Boğaziçi üniversitelerinde tamamladı. Doktora çalışmasını Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yaptı. 2009-2020 yılları arasında İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde çalıştı. Akademik ilgi alanı genel hatlarıyla post-Sovyet coğrafyada tarih, siyaset ve mukayeseli dış politikadır. Son yıllarda Rus dış politikası, Türk-Rus münasebetleri, Orta Asya'da entegrasyon, Rusya-Orta Doğu ilişkileri gibi konulara yoğunlaşmaktadır. *Ali Merdan Topçubaşı (1865-1934), Azerbaycan-Osmanlı İlişkileri (1918), Avrasyacılık: Rusya'nın Kimlik Arayışı ve Azerbaycan'da Din ve Kimlik* (Sevinç A. Özcan ile birlikte) başlıklı kitap çalışmalarının yanı sıra Rusçadan Türkçeye çevirisini yaptığı pek çok tercüme eseri bulunmaktadır.

Doç. Dr.
Rahman Dağ

Yüksek lisans derecesini, 2010 yılında, SOAS (School of Orient and African Studies) Yakın ve Orta Doğu Çalışmaları bölümünden almıştır ve doktora derecesini Exeter Üniversitesi, Arap ve İslam Çalışmaları Enstitüsü'nden Orta Doğu Siyaseti alanında 2014 yılında tamamlamıştır. Bu süre zarfında, 2009 yılından itibaren CESRAN International'ın (www.cesran.org) kurucu üyelerinden biri olup şu anda Direktör Yardımcısı olarak görev yapmaktadır. İlgi alanları büyük güç siyaseti ve yükselen veya bölgesel güçlerin dünya siyasetine ve uluslararası sisteme uyumu üzerinedir. Yakın zamanda *Büyük Avrasya'da Büyük Güç Siyaseti* ve *Dünya Siyasetinde Eğilimler ve Dönüşüm* başlıklı iki editörlü kitap yayınlamıştır. Araştırma alanları uluslararası çatışmalar, Orta Doğu Siyaseti ve siyasi ideolojiler arasında değişmektedir.

Doç. Dr. **Selin M. Bölme**

Yüksek lisansını Hacettepe Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde doktorasını Ankara Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde tamamladı. “ABD’nin Üs Politikası ve Türkiye: İncirlik Üssü” başlıklı doktora tezi 2012 yılında İletişim Yayınları tarafından kitap olarak yayınlandı. Bölme, 2001 yılında İsrail Hükümeti Araştırma Bursuna, 2007 yılında doktora araştırması için Sasakawa Vakfı Genç Liderler Bursuna ve 2012 yılında TÜBİTAK Doktora Sonrası Araştırma Bursuna hak kazandı. 2012-2013 döneminde King’s College London Üniversitesi Savunma Çalışmaları bölümünde Misafir Araştırmacı olarak bulundu. 2013 yılında ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından “ABD-Avrupa Güvenliği” başlığı için Uluslararası Ziyaretçi Liderlik Programı’na (IVLP) seçildi. Türk dış politikası, Amerikan dış politikası, İsrail-Filistin sorunu, NATO ve Orta Doğu konularında çok sayıda yayını bulunmaktadır.

Doç. Dr. **Serhan Afacan**

2008 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Tarih ve Uluslararası İlişkiler bölümlerinden çift anadal derecesi ile mezun olmuştur. Daha sonra Hollanda’da Leiden Üniversitesi’nde yüksek lisans (2009) ve doktora (2015) eğitimini tamamlayarak modern İran tarihi ve siyaseti üzerine uzmanlaşmıştır.

Yayınları arasında *Labour History and the Economy in Iran: Workers, Entrepreneurs and the State* (Mary Yoshinari ile birlikte, I. B. Tauris, 2025); ‘Men of Mission: Turkey’s Ambassadors to Iran in the Early Republican Period (1922–1938)’, (Comparative/2023); ‘The Concept of Islamic Republic in Iran: Before and After the Revolution’ (International Handbook of Contemporary Muslim Socio-political Thought, Routledge, 2021); ‘Workers as Petitioners: Discursive Practices of Iranian Textile Workers, 1906–1941’, (Cihannüma/2020); ‘Revisiting Labour Activism in Iran: Some Notes on the Vatan Factory Strike in 1931’, (ILWCH/ 2018) ve ‘Foreign Goods Native Consumption: Popular Reactions to Foreign Economic Domination and the Grassroots Perceptions of Economic Development in Iran’ (Iran and the Middle East: Transnational Encounters and Social History, I. B. Tauris, 2015) bulunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi **Abdullah Enes Tüzgen**

Lisans eğitimini Siyaset Bilimi ve Sosyoloji alanlarında onur derecesiyle Boğaziçi Üniversitesi’nde (2008), yüksek lisansını Siyaset Bilimi alanında Sabancı Üniversitesi’nde (2010) tamamladı. Doktorayı University of Delaware’de (ABD) Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler programında

“Normative Consensus and Regional Orders: Saudi Reaction to Systemic Crises in the Middle East, 1952-2012” başlıklı teziyle savunmuştur (2019). İbn Haldun Üniversitesi’nde öğretim üyeliği, Medeniyetler İttifakı Enstitüsü’nde (FSMVÜ) ve University of Delaware’de araştırma görevliliği yapmıştır. İlgi alanları arasında uluslararası ilişkiler teorileri, Orta Doğu siyaseti, dış politika analizi ve bölgesel entegrasyon bulunmaktadır. İngilizce ve Arapça bilmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi **Burcu Ermeydan**

Lisans ve yüksek lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Kuzey Kıbrıs Kampüsü'nden Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler alanında 2016 yılında tamamladı. Kadir Has Üniversitesi'nde sürdürdüğü Uluslararası İlişkiler alanında doktora eğitimini ise 2022 yılında tamamladı. Doktora tez çalışmasında örtüşen bölgesel örgütler arası ilişkiler ve bunların Doğu

Asya'da bölgeselcilikteki yerine odaklanmıştır. Doktora eğitimi süresince Kadir Has Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışmış ve 2020 yılında Koç Üniversitesi Asya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde misafir araştırmacı olarak bulunmuştur. Temel çalışma alanı uluslararası politik ekonomi olan Ermeydan, ekonomik entegrasyon, bölgesel örgütler, Çin dış politikası, Doğu Asya bölgesi ve sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri üzerine çalışmalar yürütmüştür.

Dr. Öğr. Üyesi **Cemal Atabaş**

Araştırma alanı geç modern Osmanlı tarihidir. Özellikle 19. yüzyılda Kuzey Afrika'daki Osmanlı yönetimi ve Akdeniz'deki imparatorluklar arası rekabetler üzerine odaklanmaktadır. Marmara Üniversitesi Tarih Eğitimi bölümünden 2009 yılında mezun olmuş, Yüksek lisansını 2011 yılında İstanbul Üniversitesi'nde "Sava Paşa'nın Girit Valiliği (1885-1887)" başlıklı

teziyle, doktorasını aynı üniversitede "Trablusgarb Eyaleti'nde Merkezi İdaresin Tesisi ve Şeyh Guma İsyanı (1835-1858)" başlıklı teziyle tamamlamıştır. İngiltere'de Birmingham Üniversitesi ve Kings College London'da misafir araştırmacı olarak bulunmuştur. Aldığı burslar arasında Türk Tarih Kurumu, Doktora Sonrası Araştırma Bursu (2019), Türk Tarih Kurumu Kuzey Afrika Araştırmaları Doktora Bursu (2014-2017), TÜBİTAK 2214-A Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Bursu (2016-2017) bulunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi **Erdal Kurğan**

Lisans eğitimini İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği bölümünde tamamladı. Aynı üniversitede Siyaset Çalışmaları Yüksek Lisans programından 'Mukaddime ve Leviathan'da Devlet Anlayışı' başlıklı teziyle mezun oldu. Doktorasını Boğaziçi Üniversitesi Atatürk Enstitüsü'nde 'The Concept of "Meşrutiyet" in The Context of The Secularization of Legal and Political

Knowledge in The Ottoman Empire (1860-1911)' başlıklı çalışmasıyla tamamladı. Çalışma alanları Modernleşme, Osmanlı-Türk Modernleşmesi, Siyaset Felsefesi, Modern Devlet'in Oluşumu ve Orta Doğu Modernleşmesi'dir. Çalışma alanları dışında entelektüel ilgi alanları ise Bilim Felsefesi, Çağdaş Felsefe'dir. 2012-2015 yılları arasında üç aylık ilmi-akademik Rihle Dergisinin editörlüğünü yaptı. 2018-2021 yılları arasında Paradigma Yayınları ile Vadi Yayınları'nın Sosyal Bilim Dizi editörlüğünü üstlendi. TDV İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) tarafından verilen Doktora araştırma bursu programı olan Araştırmacı Yetiştirme Projesi'ne hak kazandı. 2015-2021 yılları arasında İSAM'da araştırmacı bursiyer olarak doktorasını tamamladı. 2018-2020 yılları arasında Türk Tarih Kurumu Doktora araştırma bursunu almaya hak kazandı.

Dr. Öğr. Üyesi **Ertuğrul Zengin**

Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamladı. Yüksek lisansını yine Boğaziçi Üniversitesi'nde Yakınçağ Tarihi Enstitüsü'nde, doktorasını ise Galatasaray Üniversitesi'nde tamamladı. 2017-2023 yılları arasında altı yıl boyunca Kütahya

Dumlupınar Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde toplumsal hareketler ve siyasal ideolojiler dersleri vermiştir. Zengin'in araştırma ve ilgi alanları toplumsal hareketler, siyasal ideolojiler, Türkiye ve Orta Doğu toplumları ve siyasetidir. Zengin'in Akıncı Hareketi isimli iki kitabı yayımlanmıştır: *1970'lerde İslami Gençlik ve Eylemin Oluşumu* ve *Atasoy Müftüoğlu: Muvahhid'den Evrensel'e: Bir Düşüncenin Eleştirisi* adlı iki kitabı ve çeşitli makaleleri bulunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi **Esra Çavuşoğlu**

Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi Tarih bölümünde, yüksek lisansı İstanbul Bilgi Üniversitesi, Avrupa Araştırmaları Enstitüsünde tamamlamıştır. Doktorayı Marmara Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Enstitüsü, Siyasi Tarih ve Uluslararası İlişkiler bölümünde, "İngiltere'nin

Basra Körfezi'ne Yönelik Dış Politikası (1971-1991)" konulu tez çalışması ile 2018'de tamamlamıştır. Doktora kapsamında, Katar Üniversitesi ve Cenin Arap-Amerikan Üniversitesi'nde saha araştırmaları yapmıştır. 2019-2023 arasında Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünde Dr. Öğretim Üyesi olarak görev yapmıştır. Ana araştırma alanları, Körfez Çalışmaları, Filistin meselesi ve İngiltere'nin Orta Doğu politikasıdır. Bu alanlar kapsamında, post-kolonyal ve post-yapısalcı çalışmalar ve Eleştirel Güvenlik Çalışmaları teorik yaklaşımları bağlamında çalışmaları bulunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi **Fatih Baha Aydın**

1990 yılında İstanbul Üsküdar'da doğdu. Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesinden mezun oldu. Yüksek lisansını İngiltere'de, University of London, Birkbeck College'da yaptı. Marmara Üniversitesi'nden İktisat Tarihi doktorasını aldı. İlk romanı Bihaber, 2017 yılında Ötüken

Neşriyat imzasıyla yayımlandı ve 2018 yılı içerisinde hem Necip Fazıl İlk Eserler Ödülü'ne ve Attilâ İlhan İlk Roman Vakıf Özel Ödülü'ne layık görüldü. İkinci romanı Karanlıkta, 2019 yılında Everest Yayınları'ndan okuyucuyla buluştu. Payitahtta Bir İngiliz Tüccar adlı araştırması 2023'de yayımlandı. TRT 2'de yayınlanan "Edebi Sofralar" programını hazırlayıp sundu. Birçok edebî dergide öykü, deneme ve makaleleri çıkan Fatih Baha Aydın, iyi derecede İngilizce bilmekte, piyano, lavta ve tanbur çalmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi **Habibullah Habib**

2015'te Belh Üniversitesi Şeriat Fakültesi Fıkıh ve Kanun bölümünde lisansını tamamladı. Akabinde Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Hukuku Bilim dalında, Mayıs 2019'da "h.1008-1009/m.1599-1600 Tarihli B-18 Numaralı Bursa Şer'iyye Sicilinin

Tasnifi ve Fıkıh İlmi Açısından Tahlili" başlıklı teziyle yüksek lisansını ve Aralık 2023'te "Osmanlı Hukukunda Finans Temin Yöntemleri: XV-XVI. Asır Bursa Şer'iyye Sicilleri Örneği" başlıklı teziyle doktorasını tamamladı. Akademik çalışmalarını İslam Hukuk Tarihi, Osmanlı Hukuk ve İktisat Tarihi, Şer'iyye Sicilleri, Fars Dili Edebiyatı alanlarında devam ettirmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi **Halime Kökçe**

1997 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden lisans eğitimini tamamladı. 2010 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde "Two Transformative Actors of Turkish Politics: Justice and Development Party and Kurds" başlıklı teziyle sosyoloji alanında

yüksek lisansını, 2020 yılında ise "Sekülerleşme ve Dindarlık Bağlamında Kürt Milliyetçiliği" başlıklı teziyle doktora derecesini aldı. Kökçe'nin akademik çalışmaları etnisite ve milliyetçilik çalışmaları, toplumsal hareketler ve siyasal sosyoloji alanlarına odaklanmaktadır. Bu çerçevede yürüttüğü araştırmalarının bir kısmını *Ak Parti ve Kürtler* (2011) ve *Sekülerleşme ve Dindarlık Bağlamında Kürt Milliyetçiliği* (2021) başlıklı kitaplar olarak yayımlamıştır.

Dr. Öğr. Üyesi **Hatice Uğur**

Yüksek lisansını 2003 yılında Boğaziçi Üniversitesi Tarih bölümünde "Understanding Afrika-yi Osmani in the Late Ottoman Period: The Case of Zanzibar" başlıklı teziyle tamamladı. Çalışması Küre Yayınları tarafından 2005'te kitap olarak yayımlandı. Doktorasını Leipzig Üniversitesi Afrika

Çalışmaları Enstitüsü Tarih Bölümü'nde "East Africa's Entangled Worlds in Ottoman Sources, 1879-1915" başlıklı teziyle tamamladı. Uğur'un, Afrika tarihi, Osmanlı Afrikası, Osmanlılar ve 19. Yüzyılda Doğu Afrika ile Batı Hint Okyanusu bölgeleri arasındaki etkileşimler üzerine yayınlamış olduğu birçok çalışması bulunmaktadır. TÜBİTAK 2219 bursiyeri olarak, 2024-2025 akademik yılında Humboldt Üniversitesi Afrika Çalışmaları Bölümü'nde misafir araştırmacı olarak bulunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi **İsmail Yaylacı**

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ile Sosyoloji bölümlerinde lisans (2005), aynı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Uluslararası ilişkiler bölümünde yüksek lisans (2007) eğitimini tamamladı. Minnesota Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde yürüttüğü doktora çalışmalarını

“Performative Socialization in World Politics: Islamism, Secularism and Democracy in Turkey and Egypt” başlıklı teziyle tamamladı (2014). *Civilizations and World Order: Geopolitics and Cultural Difference* (Lexington Books, 2014) başlıklı kitabı Fred Dallmayr ve M. Akif Kayapınar ile; *Dönüşen Diplomasi ve Türkiye: Aktörler, Alanlar, Araçlar* (Küre Yayınları, 2020) başlıklı kitabı ise A. Resul Usul ile beraber derledi. Uluslararası ilişkiler teorisi, uluslararası normlar ve kurumlar, uluslararası etik, uluslararası güvenlik, Türk dış politikası, Orta Doğu siyaseti, İslam siyaset düşüncesi, İslamcılık, demokrasi ve sekülerizm alanlarında araştırmalar yapmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi **Kadir Kon**

Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden 1998'de mezun oldu. Aynı üniversitenin Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nde Yakın Çağ Tarihi anabilim dalında yüksek lisansını tamamlayan Kon, doktorasını Almanya'nın Bochum şehrindeki (Ruhr Universität Bochum) “Zwischen

Imperium und Republik: Mustafa Kemal's Zeitung Hâkimiyet-i Milliye (1920-1924) [İmparatorlukla Cumhuriyet Arasında: Mustafa Kemal'in Gazetesi Hâkimiyet-i Milliye (1920-1924)]” başlıklı teziyle tamamladı (2015). Kadir Kon'un araştırmaları ağırlıklı olarak basın tarihi, propaganda, İslamcılık, Osmanlı-Alman ilişkileri, Birinci Dünya Savaşı, Milli Mücadele dönemi ve Osmanlı'dan Cumhuriyet Türkiye'sine geçiş gibi konuları içermekte olup, bu alanda pek çok yayını bulunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi **M. Bedrettin Toprak**

Ekonomi lisans eğitimini 2013 yılında Marmara Üniversitesi'nde tamamladı. Lisansüstü eğitimine aynı üniversitede iktisat tarihi alanında devam etti ve 2022 yılında doktorasını tamamladı ve doktor unvanını aldı. Lisansüstü eğitimi sürecinde Durham (İngiltere), Columbia (ABD) ve

Münster (Almanya) Üniversitelerinde araştırma projeleri yürüttü. İyi derecede İngilizce, Arapça ve Osmanlıca bilen Toprak'ın ilgi alanları Osmanlı-Türkiye İktisat Tarihi, Türkiye ve Bölge ekonomileri, eşitsizlikler, demografi ve veri bilimidir. Ekonomi, Makroekonomi, İktisadi Doktrinler ve İktisat Tarihi dersleri vermektedir.

Dr. Öğr. Üyesi **Nurullah Çakmaktaş**

Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde, yüksek lisans ve doktora eğitimini yine Marmara Üniversitesi Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü'nde Orta Doğu Sosyolojisi ve Antropolojisi anabilim dalında tamamladı. Doktora sırasında Tufts Üniversitesi'nde (ABD) ve post-doktora sürecinde de Utrecht Üniversitesi'nde (Hollanda) birer yıl süreyle ziyaretçi araştırmacı olarak bulundu. Araştırma odak noktası genelde dini-siyasi düşünce özelde ise Müslüman dünyada üretilen dini radikal düşünce üzerinedir. Orta Doğu'da dini-siyasi gruplar, Selefi hareketler ve dini radikal düşünce üzerine çalışmaları bulunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi **Ömer Koçyiğit**

Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi Tarih Bölümü'nde, yüksek lisans eğitimini ise Boğaziçi Üniversitesi'nde "Sufi Hareketten Devlete: Osmanlı Sudan'ında Mehdi Ayaklanması, 1881-1885" başlıklı teziyle tamamladı. 2015-2016 yılları arasında Chapel Hill North Carolina Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalıştı. Kabudlu Mustafa Vasfi Efendi: Tevârih başlıklı kitabı 2016 yılında Harvard Üniversitesi tarafından yayımlandı. 2020 yılında Leiden Üniversitesi'nde "The Travel of Ideas in the Age of Steam and Print: The Ottoman Caliphate versus Wahhabism and Mahdism" başlıklı tezi ile doktorasını tamamladı. 2015 yılında Leiden Üniversitesi Scaliger Institute tarafından İslam Elyazma Eserleri Bursu verildi. 2015-2020 yılları arasında MEB YLSY programını kazandı. *Challenging the Caliphate Wahhabism and Mahdism in the Late Ottoman Empire* başlıklı kitabı 2025 Eylül'de Cambridge University Press tarafından basılacaktır.

Dr. Öğr. Üyesi **Ravza Altuntaş**

2018 yılında Durham Üniversitesi Hükümet ve Uluslararası İlişkiler Okulu'ndan Siyaset Bilimi alanında doktora derecesi almıştır. Akademik çalışmaları İslam siyasi düşüncesi, kadın çalışmaları ve karşılaştırmalı siyaset teorisi üzerine yoğunlaşmaktadır. Çalışmaları, Muslim World ve Turkish Studies gibi dergilerde yayımlanmıştır. Dr. Altuntaş, 2022 yılında Edinburgh Üniversitesi Yayınları tarafından yayımlanan *A Political Theory of Muslim Democracy* adlı kitabın yazarıdır. Söz konusu eser, 2024 yılında Katar Üniversitesi Yayınları tarafından Arapçaya çevrilmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi **Selim Han Yeniçun**

2013 yılında Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) bölümünden lisans derecesi ile mezun olmuştur. Aynı üniversitenin Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsünde yüksek lisans eğitimini 2016 yılında tamamlamıştır. 2018’de Türkiye

Cumhuriyeti Devlet Bursuyla Kudüs İbrani Üniversitesi’nde İsrail Çalışmaları alanında ikinci yüksek lisans derecesini almıştır. Aynı burs kapsamında Şanghay Üniversitesi Küresel Çalışmalar bölümünde 2023 senesinde doktora derecesini almıştır. Yeniçun’un ilgi alanları arasında İsrail Dış Politikası, İsrail Toplumu ve Devlet Politikaları, Amerikan Protestan Misyonerlik Faaliyetleri, Çin- Orta Doğu ilişkileri ve Doğu Akdeniz Çalışmaları yer almaktadır. Bu alanlarda yayınlanmış çok sayıda analiz, medya mülakatı, makale ve televizyon programı yorumculuğu bulunmaktadır.

Arş. Gör. Dr. **Garip Keskin**

Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimlerini Marmara Üniversitesi’nde tamamlamıştır. Coğrafya Öğretmenliği lisans eğitimine sahip olan Keskin, yüksek lisans derecesini Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü Orta Doğu Coğrafyası Anabilim Dalı’nda “Amman’ın İklimi”

başlıklı tezi ile 2008 yılında almıştır. Doktor eğitimini 2024 yılında Eğitim Bilimleri Enstitüsü’nde tamamlamıştır. Doktora tez çalışmasında Ürdün eğitim sisteminde coğrafya eğitim ve öğretimi analiz edilmiş, coğrafya derslerinde kullanılan metotlar ve materyaller incelenmiş ve Ürdün Coğrafya eğitimi farklı ülkeler ile kıyaslanmıştır.

Arş. Gör. **Didar Ayşe Akbulut**

Didar A. Akbulut, 2012’de Boğaziçi Üniversitesi tarih bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitede “The Classification of the Sciences in Nev’î Efendi’s Netâyicü’l Fünun: An Attempt at Contextualization” başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2014 yılında Fulbright bursu kazandı ve Harvard

Üniversitesi Tarih ve Orta Doğu Çalışmaları programında doktora eğitimine başladı. “Müneccimbaşı Ahmed Dede: An Intellectual Biography” başlıklı tez çalışması devam etmektedir. Yüksek lisans döneminde İSAM Araştırmacı Yetiştirme Projesi ve doktora esnasında Prince Alwaleed Bin Talal Fellowship bursları ile desteklenmiştir. Osmanlı entelektüel tarihi, İslam düşünce tarihi, ilimler tasnifi, ahlak düşüncesi, Osmanlı tarih yazımı alanlarında çalışmalarına devam etmektedir. İngilizce, Almanca, Arapça, Farsça, Fransızca ve Urdu dillerinde çeşitli seviyelerde yetkinliğe sahiptir.

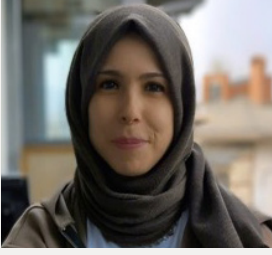

Arş. Gör.

Ahmed Fatih Andı

Lisans eğitimini İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih bölümünde, çift ana dal eğitimini de İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünde tamamladı. Yüksek lisans derecesini İstanbul Medeniyet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünden aldı. Marmara

Üniversitesi Yeni Çağ Tarihi programında doktora eğitimini sürdürmektedir.

Arş. Gör.

Emine Deniz Kaya

2016 yılında Marmara Üniversitesi Tarih bölümünden mezun olmuştur. Yüksek Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü Ortadoğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkileri Anabilim Dalında, "İsrail Yerleşim Politikasının Filistin Devleti ve Toplumu

Üzerindeki Etkisi" başlıklı tezi savunarak mezun olmuştur. Doktora çalışmalarına Ortadoğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalında devam etmektedir.

Arş. Gör.

Ayşe Nur Kanlı

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) bölümünden fakülte birincisi olarak mezun olmuştur. Yüksek lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Uluslararası İlişkiler (İngilizce) programında tamamlamış ve tezini *moral economy ile green theory* arasındaki ilişki

üzerine yazmıştır. Doktora çalışmalarını Marmara Üniversitesi Orta Doğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkileri Anabilim Dalında sürdürmektedir.

Arş. Gör.

Sinem Çakır

Sinem Çakır, 2019 yılında Sakarya Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun oldu. Lisans eğitimi sırasında Farabi Değişim Programı ile Yıldız Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde eğitim aldı. 2023 yılında Marmara

Üniversitesi Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü Ortadoğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkileri Anabilim Dalında yüksek lisans eğitiminden "Haleften Muhalife: Hüseyin Ali Muntazırı'nın Biyografisi ve Siyasi Düşünceleri" başlıklı tezini savunarak mezun oldu. 2024 yılından itibaren Sakarya Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Ortadoğu Çalışmaları Anabilim Dalında doktora programına devam etmektedir.

Eğitim - Öğretim

Enstitünün faaliyetlerinin en önemli ve öncelikli sütununu lisansüstü eğitim teşkil etmektedir. Eğitimin ilk aşaması olarak ders döneminde sunulan zengin müfredat ile öğrencilerin yüksek nitelikli ve özgün araştırmaya dayalı tez yazmak için gerekli donanımı edinmesi hedeflenmektedir. İki dönem ve 60 AKTS (ECTS) kredisi şeklinde planlanan müfredatta tez araştırmasına temel teşkil edecek olan araştırma yöntemleri, seminer ve teori dersleri seçilen uzmanlık alanına göre zorunlu ders niteliğindedir. Saha çalışmaları için çok büyük önem arz eden dil eğitimi amacıyla Arapça, Farsça ve İbranice dersleri sunulmaktadır. Müfredat ayrıca geniş bir seçmeli ders havuzunu içermektedir. Orta Doğu ve İslam coğrafyasındaki merkezi nitelikteki ülkelerin tarihlerine, sosyolojilerine, etnik ve iktisadi yapılarına dair seçmeli derslerin yanı sıra tarihi, sosyolojik ve iktisadi açıdan bölgeyi ve bölgesel fenomenleri anlamayı ve incelemeyi sağlayacak seçmeli derslere de yer verilmektedir. Ayrıca küresel ve bölgesel güçlerin Orta Doğu ve İslam dünyasına yönelik politikaları da seçmeli ders müfredatında yer almaktadır.

Eğitim ve Öğretim

Araştırma Yöntemleri

Teori / Tarihyazımı

Uzmanlık Alanı Dersleri

Seminer

Dil Dersleri

Yöntem, Teori ve Tarihyazımı, Dil Dersleri

Yöntem

- Araştırma Yöntemleri (TR-ENG)
- Seminer

Dil Dersleri

- Arapça (Temel ve İleri)
- Farsça (Temel ve İleri)
- İbranice (Temel ve İleri)
- Osmanlıca (Temel ve İleri)

Teori

- Theories of International Relations
- Orta Doğu İktisat Tarihi ve Teorik Yaklaşımlar
- Uluslararası İlişkiler Teorileri
- Orta Doğu Sosyolojisi ve Antropolojisi Teorileri
- Tarihyazımı

Yüksek Lisans

Konulara göre seçmeli uzmanlık alan dersleri

Ülke - Bölge Dersleri

- Rusya ve Orta Doğu
- İran İslam Cumhuriyet Tarihi
- Asya Ekonomileri ve Orta Doğu ile İlişkileri
- Körfez Ülkeleri Tarihi ve Siyaseti
- Avrupa Birliğinin Balkanlar ve Türkiye Politikası
- Türkiye'nin Orta Doğu Politikası
- Almanya'nın 20.Yüzyıl İslam Dünyası Politikaları
- Political and Social Thought in the Middle East
- British Foreign Policy Towards the Middle East
- Selected Topics in African History
- History of the Islamic Republic of Iran

Alan Uzmanlık Dersleri

- Orta Doğu'nun Dini ve Etnik Yapısı
- Orta Doğu'da Toplum ve Devlet
- Orta Doğu'da Mukayeseli Siyasal Sistemler
- Orta Doğu Sosyolojisi ve Antropolojisine Giriş
- Orta Doğu'da Doğal Kaynaklar Ekonomisi
- Orta Doğu'da Sosyal Hareketler
- Orta Doğu ve Afrika'nın Entelektüel Tarihi
- Orta Doğu'da Kadın, Feminizm ve Oryantalizm
- İslam ve Uluslararası İlişkiler
- İslam Topluluklarında Çağdaşlaşma
- İktisadi Doktrinler
- Osmanlı Toplum Yapısı
- Osmanlı İktisadi ve Sosyal Tarihi

Doktora

Konulara göre seçmeli uzmanlık alan dersleri

Ülke - Bölge Dersleri

- Ülke - bölge dersleri
- Basra Körfezi Tarihi ve Jeopolitiği
- Afrika Tarihinde Seçme Konular
- Modern Dönemde Avrupa'nın Orta Doğu Politikaları
- İsrail - Filistin Sorunu

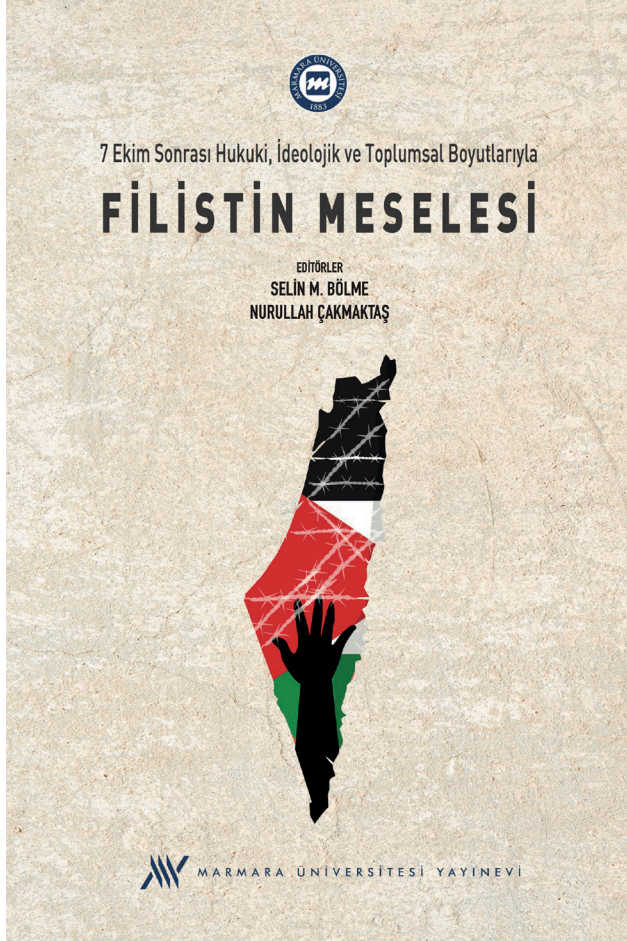
Alan Uzmanlık Dersleri

- Orta Doğu'da Radikalizm ve Selefilik
- Orta Doğu'da Kadın, Feminizm alanında İleri Okumalar
- Ortadoğu'da Modernleşme ve Toplumsal Değişme
- Orta Doğu'da Sivil Toplum ve Demokratikleşme
- Orta Doğu'da Dinler ve Dini Gruplar
- Çağdaş Orta Doğu Düşüncesi
- Modern İslam Dünyasının Sosyokültürel Tarihi
- İslam ve Uluslararası İlişkiler Türkiye Modernleşmesi

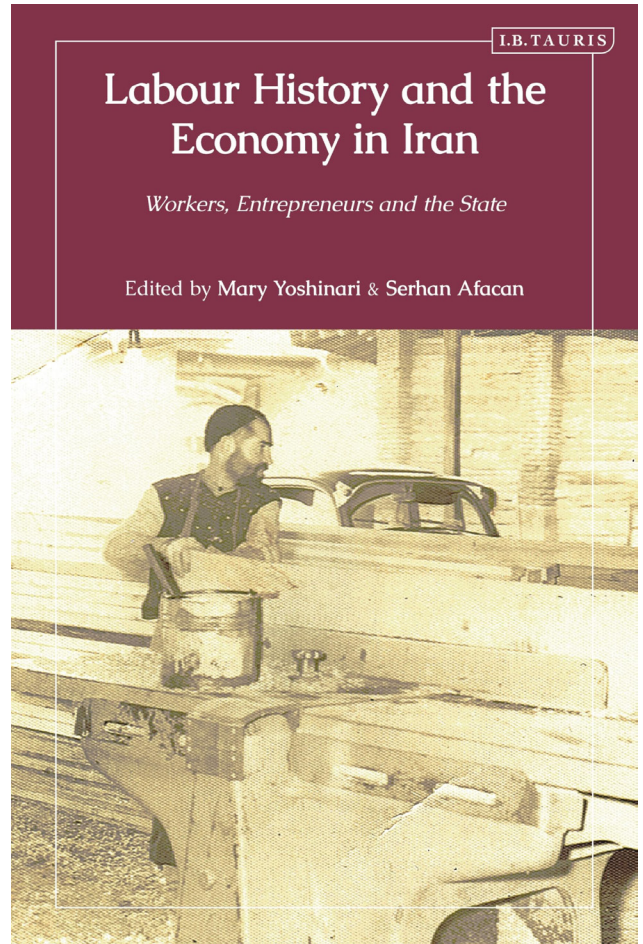

Araştırma ve Yayın Faaliyetleri

Kitaplar - 2025

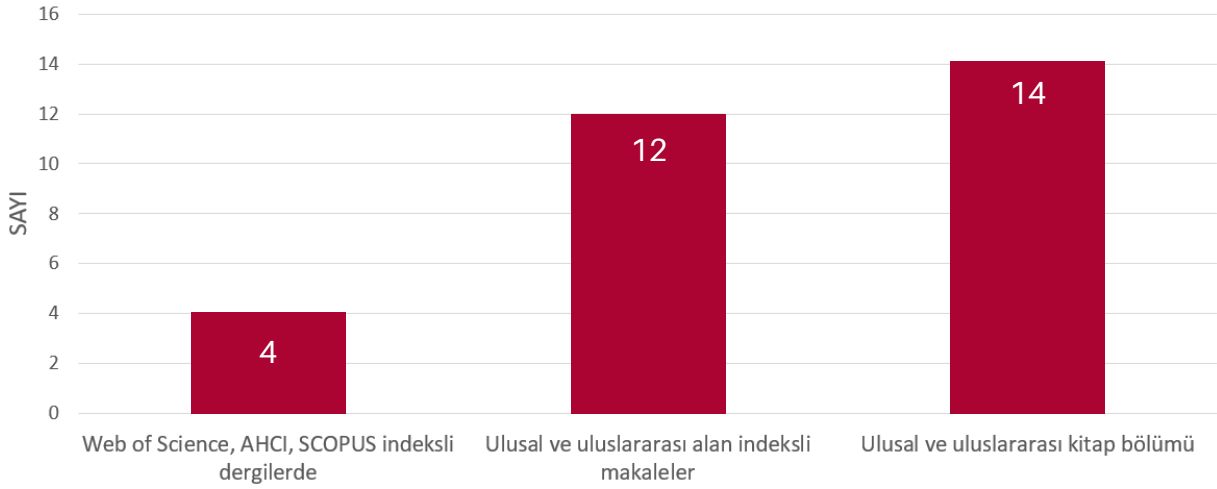

Selin M. Bölme, Nurullah Çakmaktaş (ed.)
7 Ekim Sonrası Hukuki, İdeolojik ve Toplumsal Boyutlarıyla Filistin Meselesi, Marmara Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2025.

Serhan Afacan, Mary Yoshinari (ed.)
Labour History and the Economy in Iran: Workers, Entrepreneurs and the State, I.B. Tauris, Londra 2025.

2024 Yılı Akademik Yayınlar

Web of Science, AHCI ve Scopus'ta İndekslenen Dergilerdeki Makaleler

- Çakmaktaş, Nurullah. "Abu Abdullah al-Muhajir: 'the jurisprudence of blood' and the ideology of ISIS". *Politics, Religion and Ideology* 1, sy 25 (Ocak 2024): 93-110.
- Dağ Rahman ve L.Tutuncu, "A Gender Gap in the Manuscript Review Time of Turkish National Journals?" *Scientometrics* 129 (2024): 7783-7803.
- Dağ, Rahman, ve R. Büyükpınar. "Examination of the Filyos Valley Project From the Governance Approach". *Turkish Studies* 25, sy 2 (2024): 331-351.
- Koçyiğit, Ömer. "Narration Beyond Genres: The Military Memoirs of Kabudlu Mustafa Vasfi". *Osmanlı Araştırmaları / The Journal of Ottoman Studies*, sy 64 (2024): 353-376.
- Toprak, Muhammed Bedrettin. "Contributions of Ottoman Fatwā Collections to Inheritance Law: An Analysis of Legal Opinions by the 16th-Century Chief Mufti". *Year Book of Islamic and Middle Eastern Law* 23, sy 5-6 (2024): 1-35.

İkincil İndekslerdeki Dergilerdeki Makaleler

- Akbulut, Didar Ayşe. "Kitap İnceleme: Naser Dumairieh. Intellectual Life in the Hijāz before Wahhabism: İbrāhīm al-Kūrānī's (d.1101/1690) Theology of Sufism". *Nazariyat*, sy 10 (2024): 250-54.
- Altuntaş, Ravza, ve C.R Özmen. "Çokkültürcülük ve Feminizm: Ayelet Shachar'ın Dönüştürücü Uyum (Transformative Accommodation) Çerçevesi Bağlamında Liberalizmi Yeniden Düşünmek". *Kadın/Woman* 2000 25, sy 2, (2024): 135-164.
- Arlı, Alim. "Türkiye'de Yükseköğretime Erişim: Ön Lisans ve Lisans Programlarına Yönelen Öğrenci Talebinin Yapısı (1997-2023)". *Üniversite Araştırmaları Dergisi* 7, sy 4 (2024): 334-47.

- Çakmaktaş, Nurullah. "Müslüman Dünyada Dini Radikalizmin Yeni Bir Evresi Olarak DAİŞ Düşüncesi", *Öneri Dergisi* 19, sy 62, (2024) : 39-60.
- ———. Bağlam-Düşünce İlişkisi Açısından DAİŞ'in İdeolojik Teşekkülü, *Akademik Hassasiyetler* 12, sy 25 (2024): 551-569.
- ———. Vehhabiliğin Temel Düşünce Esaslarının Teopolitik Analizi, *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* 29, sy 57, (2024): 83-112.
- Dağ Rahman ve H., Uslu. "Does the Governorship Matter for Provincial Economic Development?" *International Journal of Public Administration* 47, sy 8 (2024): 551-565
- Erken, Ali. "Rockefeller Vakfı, Boğaziçi Üniversitesi ve Tarımsal Kalkınma Projeleri: 1970-1980". *Journal of History School* 17, sy 71 (t.y.): 2103-19. <https://doi.org/10.29228/Joh.71318>
- Kon, Kadir. "Almanya Dışişleri Bakanlığı Siyasi Arşivi'nin Tarihsel Gelişimi Ve Modern Dönem Türk Tarihi Açısından Önemi". *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, sy Özel Sayı (2024): 1-54. <https://doi.org/10.33419/aamd.1534126>
- ———. "II. Abdülhamid'e Kitapla Şantaj Alman Gazeteci Julius Grosser Tarafından Yazılması Tasarlanan Kitabın Hikâyesi". *İslam Araştırmaları Dergisi*, sy 51 (2024): 83-138.
- Kurğan, Erdal. "Rethinking State-Law Relations Through the Kelsen-Schmitt Debate: A Critical Introduction". *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi* 24, sy 4 (2024): 646-658.
- Uğur, Hatice. "Being Connected in Hard Times The Ottoman and Zanzibar Relations in the Late 19th Century". *Eurasian Studies* 21, sy 2 (2024): 186-205.

a. Uluslararası Kitap Bölümleri

- Altuntaş, Ravza. "Genealogien von Säkularismus und Islam: Islamische Philosophen zum politischen Säkularismus". İçinde *Genealogien von Säkularismus und Islam: Islamische Philosophen zum politischen Säkularismus*. Plural Publications, 2024.
- Bölme, Selin M. "Amerikan Üniversiteleri ve Protesto Kültürü: 7 Ekim Sonrası Filistin'e Destek Protestolarını Anlamak". İçinde *7 Ekim Sonrası Hukuki, İdeolojik ve Toplumsal Boyutlarıyla Filistin Meselesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 2025.
- Bölme Selin M. ve Çakmaktaş N., (ed.) *7 Ekim Sonrası Hukuki, İdeolojik ve Toplumsal Boyutlarıyla Filistin Meselesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 2025.
- Çakmaktaş, Nurullah. "Ortadoğu'da Dini Radikal Düşünce ve Hareketleri Besleyen Bir Olgu Olarak Filistin Meselesi". İçinde *7 Ekim Sonrası Hukuki, İdeolojik ve Toplumsal Boyutlarıyla Filistin Meselesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 2025.
- Çavuşoğlu, Esra. "Filistin'de Yerleşimci Kolonyalizm: İsrail Yerleşim Kolonileri". İçinde *7 Ekim Sonrası Hukuki, İdeolojik ve Toplumsal Boyutlarıyla Filistin Meselesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 2025.
- Koçyiğit, Ömer. "Levinus Warner's Manuscript Collection". İçinde *Prophets, Poets and Scholars: The Collections of the Middle Eastern Library of Leiden University*. Leiden: Leiden University Press, 2024.

- Kurğan, Erdal. "Evrenselci Felsefenin Kayıp 'Öteki'si: Filistin Ve Ötekinin Felsefesi". İçinde *7 Ekim Sonrası Hukuki, İdeolojik ve Toplumsal Boyutlarıyla Filistin Meselesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 2025.
- Tüzgen, Abdullah Enes. "Üç Adım İleri Bir Adım Geri: Arap-İsrail Normalleşmesi ve 7 Ekim'in Etkisi". İçinde *7 Ekim Sonrası Hukuki, İdeolojik ve Toplumsal Boyutlarıyla Filistin Meselesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 2025.
- Yeniş, Selim Han. "Çin'in Dış Politikasında Belirleyici Bir Parametre Olarak Filistin Meselesi". İçinde *7 Ekim Sonrası Hukuki, İdeolojik ve Toplumsal Boyutlarıyla Filistin Meselesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 2025.
- Yaylacı, İsmail. "Uluslararası Hukukun Tanımladığı Apartheid Suçu Bağlamında İsrail". İçinde *7 Ekim Sonrası Hukuki, İdeolojik ve Toplumsal Boyutlarıyla Filistin Meselesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 2025.

b. Ulusal Kitap Bölümleri

- Afacan, Serhan. "İran Açısından Lozan Barış Anlaşması". İçinde *100. Yılında Tarafların Bakışıyla Lozan Barış Anlaşması*. İstanbul: Vakıf Bank Kültür Yayınları, 2024.
- Çavuşoğlu, Esra. "Çıkar ve Yardım İkileminde İngiltere'nin Dış Yardım Politikası". İçinde *Dış Politikada Dış Yardımlar: Ülke İncelemeleri*, 150-80. Ankara: Afrika Vakfı Yayınları, 2024.
- Ermeş, Burcu. "Dış Yardımlar Politikasında İlke-Strateji Dengesi: Norveç Modeli" *Dış Politikada Dış Yardımlar: Ülke İncelemeleri*, 92-119. Ankara: Afrika Vakfı Yayınları, 2024.
- Kurğan, Erdal. "Gecikmiş Bir Vefa: Hüsamettin Arslan ve Epistemik Cemaat". İçinde *Hüsamettin Arslan Kitabı*, 272-78. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2024.
- Toprak, Muhammed Bedrettin. "İktisat ve Demografi Tarihi Araştırmalarına Kaynak Olarak Terekeler". İçinde *Terekeler Neyi Derler? Miras Kayıtlarının İzinde Osmanlı Araştırmaları*. Ketebe Yayınları, 2024.

c. Ansiklopedi Maddeleri

- Arlı, Alim. "Devlet Üniversiteleri (YÖK Sonrası)". İçinde *Türk Maarif Ansiklopedisi*. C. 2. İstanbul: Türk Maarif Vakfı ve TÜBA Yayınları, 2024.
- ———. "Unvan". İçinde *Türk Maarif Ansiklopedisi*. C. 6. İstanbul: Türk Maarif Vakfı ve TÜBA Yayınları, 2024.
- ———. "Üniversite". İçinde *Türk Maarif Ansiklopedisi*. C. 6. İstanbul: Türk Maarif Vakfı ve TÜBA Yayınları, 2024.
- ———. "Üniversite Reformu (1933)". İçinde *Türk Maarif Ansiklopedisi*. C. 6. İstanbul: Türk Maarif Vakfı ve TÜBA Yayınları, 2024.
- Yeniş, Selimhan. "Kudüs'ün Biyografisi". İçinde *1948'den Günümüze Kudüs*. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, t.y.

Araştırma Projeleri

Prof. Dr. Alim Arlı - Türkiye’de Yükseköğretimin Dönüşümü: Örgütsel Değişim, Büyüme Politikaları ve Kurumsallaşma (1923-2023).

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Koçyiğit - Sosyokültürel, Tarihi ve Dini Boyutlarıyla Sultantepe Özbekler Tekkesi.

Doç. Dr. Selin M. Bölme -CHP’nin Orta Doğu Politikasının Muhalif Söylemi Üzerinden Analizi (2013-2017).

Proje Adı:

**Türkiye’de Yükseköğretimin Dönüşümü:
Örgütsel Değişim, Büyüme Politikaları ve Kurumsallaşma (1923-2023)**

Destekteleyen Kuruluş: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)

Süre: 24 Ay (Nisan 2024-Nisan 2026)

Yürütücü: Prof. Dr. Alim Arlı

Proje Kapsamı: TÜBİTAK 1001 çağrısı kapsamındaki araştırma projesinde Türk yükseköğretiminin 1923’ten günümüze kadarki tarihi ve sosyolojik gelişimi incelenmektedir. Proje kapsamında Türk yükseköğretiminin gelişimi istatistiksel veri tabanlarına, hukuki ve bürokratik rapor ve metinlere dayalı olarak araştırılmakta ve yükseköğretim sisteminin organizasyonel değişimi büyümeye yönelik politika tercihleri ve kurumlaşma çerçeveleri ekseninde incelenmektedir. Marmara Üniversitesi Yükseköğretim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi ile işbirliği içinde yürütülen proje kapsamında çeşitli akademik etkinlikler, çalıştaylar, konferanslar, yayın faaliyetleri ve web sitesi yapılması planlanmaktadır. “Türkiye’de Yükseköğretimin Dönüşümü: Örgütsel Değişim, Büyüme Politikaları ve Kurumsallaşma (1923-2023)” başlıklı projenin çıktılarına dair duyurular önümüzdeki aylarda proje adına açılacak sosyal medya adresleri ve web sitesi üzerinde duyurulacaktır.

Proje Adı:
Sosyokültürel, Tarihi ve Dini Boyutlarıyla Sultantepe Özbekler Tekkesi
(Tamamlandı)

Destekeleyen Kuruluş: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)

Süre: 18 Ay (Eylül 2023- Mart 2025)

Yürütücü: Dr. Öğr. Üyesi Ömer Koçyiğit

Proje Kapsamı: Bu proje, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde önemli roller oynamış olan Sultantepe Özbekler Tekkesi'nin sosyokültürel ve dini yapısını detaylı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Proje, bu bağlamda hem akademik dünyaya hem de geniş kitlelere yönelik kapsamlı bir bilgi birikimi sunmayı hedeflemektedir. Bu hedefler doğrultusunda Osmanlı arşivleri, Vakıflar arşivi, misafirhane ve meşihat defterleri, tekkeye ait kitabeler ve haziresindeki mezar taşları ile basılı yayında çıkan haber ve yazılar dahil tüm yazılı ve görsel kaynaklar detaylı bir şekilde incelenmektedir. Bu kaynaklar okunup tasnif edilerek, gerektiğinde günümüz Türkçesi'ne çevrilmekte ve dijitalleştirilmektedir. Bu dijitalleştirilmiş içerikler, bir internet sitesi üzerinden kamuya paylaşılacak, böylece Sultantepe Özbekler Tekkesi'ne ait bir dijital arşiv oluşturulacaktır.

Proje Adı:
CHP'nin Orta Doğu Politikasının Muhalif Söylemi Üzerinden Analizi (2013-2017)
(Tamamlandı)

Destekeleyen Kuruluş: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)

Süre: 12 Ay (Ağustos 2023-Ağustos 2024)

Yürütücü: Doç. Dr. Selin M. Bölme

Proje Kapsamı: Bu proje Cumhuriyet Halk Partisinin (CHP) Orta Doğu politikasını Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) hükümetinin yürüttüğü Orta Doğu politikasına muhalefeti üzerinden incelenmektedir. Proje kapsamında CHP'nin Orta Doğu politikası 2013-2017 yılları arasındaki Suriye, Mısır ve Libya'ya yönelik politikaları üzerinden analiz edilmektedir. Bu amaçla söz konusu dönemde CHP'nin seçim bildirgeleri, MYK raporları, parti yayınları, TBMM tutanakları, parti grup toplantıları tutanakları, yazılı ve sözlü soru önergeleri incelenmektedir. Söylem çözümlemesi yöntemi ile CHP'nin Orta Doğu'ya dair politik vizyonunun ve muhalefetinin dayandığı temel kavramların dökümü yapılmaktadır. Bu kavramların birbirleri ile ilişkisi ve analizi üzerinden CHP'nin Orta Doğu politikasının tanımını yapılmaktadır.

Ödüller ve Araştırma Bursları

Prof. Dr.
Ali Erken

2024 TÜBİTAK - Sosyal ve Beşeri Bilimler Kategorisi Teşvik Ödülü
2022 TÜBA - Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı Ödülü - Sosyal Bilimler

TÜBİTAK 2219 Yurtdışı Doktora Sonrası Araştırma Bursu, "Transformation of Health Services in Turkey, International Companies and Organizations: 1945-1980" Heidelberg Üniversitesi, Almanya.

Jean Monnet Eğitim Modülü Desteği (2024-2027),
"The EU's Soft Power Tools and Enlargement: Balkans and Turkey"
Marmara Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Enstitüsü.

Dr. Öğr. Üyesi
Hatice Uğur

TÜBİTAK 2219 Yurtdışı Doktora Sonrası Araştırma Bursu, "The Legacy of Afro-Ottomans in Late Ottoman and Early Republican Societies: Re-visiting Global African Diaspora Perspective?" Humboldt Üniversitesi, Almanya.

Dr. Öğr. Üyesi
Cemal Atabaş

Türk Tarih Kurumu Doktora Sonrası Araştırma Bursu (2023-2024), "Ottoman Diplomatic Struggle in Tunisia 1830-1881"
King's College London, İngiltere.

Dr. Öğr. Üyesi
Ömer Koçyiğit

TÜBİTAK 2219 Yurtdışı Doktora Sonrası Araştırma Bursu (2025-2026), "International Muslim Networks in Europe and the Middle East" Heidelberg Üniversitesi, Almanya.

Bilimsel Toplantılar ve Seminerler

İlğasının 100. Yılında Hilafet Çalıştayı

8 Aralık Sonrası Suriye Paneli

Ortadoğu ve İslam Ülkeleri
Araştırmaları Enstitüsü

Suudi Arabistan'ın Reform Süreci

Moderatör:
Doç. Dr. Serhan Afacan
Marmara Üniversitesi

Doç. Dr. M. Hilmi Özev

İstanbul Üniversitesi

Nevzat Çiçek

Independent Türkçe Genel Yayın Yönetmeni

Dr. Öğr. Üyesi Nurullah Çakmaktaş

Marmara Üniversitesi

5 Mart 2024, Salı

14:00-16:00

Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü Konferans Salonu

@OrtadoğuArasEns

Ortadoğu ve İslam Ülkeleri
Araştırmaları Enstitüsü

Media Coverage of the Israel-Palestine Conflict Challenges and Opportunities

14 /11, Tuesday

14:00-16:00

Tarek Cherkaoui
Head of TRT World Research Centre

@OrtadoğuArasEns

Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü Toplantı Salonu
Marmara Üniversitesi Göztepe Kampüsü Kadıköy/İstanbul

7 Ekim Sonrası Yeniden Orta Doğu Paneli

7 EKİM SONRASI YENİDEN ORTA DOĞU

Siyaset-Ekonomi-Toplam

Moderatör:

Doç. Dr. Ali Erkan

Doç. Dr. Selin M. Bülme

Doç. Dr. Serhan Afacan

Dr. Öğr. Üyesi Enes Tüzgen

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Bedrettin Toprak

14 Mayıs 2024, Salı

13:30-15:30

Marmara Üniversitesi İktisadi Fakültesi

Prof. Dr. Razi Kızıllık Konferans Salonu

Orta Doğu ve İslam Ülkeleri
Araştırmaları Enstitüsü

Çarşamba 2024-2025 Konuşmaları

- **Ömer Koçyiğit**, Globalleşen İslam Dünyasında Fonograf Tartışmaları
- **Selimhan Yenciun**, Siyonizmin Hristiyan Kökenleri
- **Esra Çavuşoğlu**, İngiltere'nin Filistin Politikası Bağlamında Siyonist Projenin Temel Stratejileri
- **Fatih Baha Aydın**, Payitahtta Bir İngiliz Tüccar: Sir Dudley North'un İktisat Düşüncesi ve Osmanlı Ticarî Hayatına Dair İzlenimleri
- **Ertuğrul Zengin**, 1990'lı Yıllarda Mısır ve Türkiye İslamcılıklarının Müslüman Kardeşler ve Milli Görüş Hareketleri Bağlamında Karşılaştırılması
- **Erdal Kurğan**, Beyhude Bir Çaba: İslam Siyaset Düşüncesinde Theoria'yı Aramak
- **Rahman Dağ**, İsrail-Gazze Savaşı ve Uluslararası Sistemler
- **Kadir Kon**, Modern Dönem Türk-Alman İlişkileri Perspektifinden Almanya Dışişleri Bakanlığı Arşivi ve Tarihi Serencamı
- **İsmail Yaylacı**, Müslüman Uluslararasııcılığın Ufku: Uluslararası Toplum Olarak Ümmet
- **Garip Keskin**, Ürdün'de Coğrafya Eğitimi ve Öğretimi
- **Ahmed Fatih Andı**, İnanç ve Maddi İktidar Mücadelesi Arasında Serhad ve Çeper Bölgeleri
- **Burcu Ermeydan**, Türkiye'de Uluslararası İlişkiler Eğitimi Haritalandırmak: Doktora Tezlerinin Derlem Temelli Bibliyometrik Analizi
- **Didar A. Akbulut**, İstanbul ile Hicaz Arasında Müneccimbaşı Ahmed Dede ve 17. Yüzyıl Osmanlısında Ulema Bağlantıları ve Hareketliliği
- **Ravza Altuntaş Çakır**, Müslüman Demokrasinin Siyaset Teorisi
- **Enes Tüzgen**, Suudi Arabistan'da Ulus İnşası: Müfredatın Dönüşümü ve Yeni Milli Kimlik Arayışı
- **Cemal Atabaş**, Mr. Gibson'ın Sığırları ya da 19. Yüzyıl Akdeniz'inde İmparatorlukların Nüfuz Mücadelesi
- **M. Bedrettin Toprak**, Sanayi Devrimi Neden Osmanlı'da Gerçekleşmedi?

Orta Doğu'nun bugününü anlamak için geçmişine bakan

Meridyen

Dr. Öğr. Üyesi Fatih Baha Aydın

Erdal Kurğan ile
Orta Doğu Modernleşmesi

Ömer Koçyiğit ile
Hac Yolculuğu Tarihi

Enes Tüzgen ile
Suud Modernleşmesi

Cemal Atabaş ile
Osmanlı Tunus'u

Esra Çavuşoğlu ile
Enikonu Körfez

Nurullah Çakmaktaş ile
Orta Doğu'da Radikal Hareketler

Hedefler

Eğitim, öğretim ve araştırmada uluslararası iş birliklerinin artırılması

Proje odaklı araştırma faaliyetlerinin sayısal bakımdan geliştirilmesi

Enstitü içi ortak proje ve çalışmaların teşviki

Orta Doğu ve İslam Ülkeleri
Araştırmaları Enstitüsü

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
**ORTA DOĞU VE İSLAM ÜLKELERİ
ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ**

2025